

ПРОГРАМ РАДА¹
ISS/KS B028-2
Горива нафтног порекла

Овај програм рада донет је на седници Комисије која је одржана 22. 12. 2014. године, а одобрио га је Стручни савет за опште области стандардизације на седници одржаној 13. фебруара 2015. године.

Увод

Комисије Института за стандардизацију Србије основане су у складу са Законом о стандардизацији (Сл. гласник РС, бр. 36/09). Овим законом се дефинише правни оквир у области стандардизације и уређују се начела и циљеви, организовање и делатност националног тела за стандардизацију, као и доношење, објављивање и примена српских стандарда и сродних докумената.

Према Закону о стандардизацији, циљеви стандардизације у Републици Србији су следећи:

- 1) унапређење заштите живота, здравља и безбедности људи, животиња и биљака, као и заштите животне средине;
- 2) побољшање квалитета производа, процеса и услуга, њихова типизација, компатибилност и заменљивост;
- 3) обезбеђење јединствене техничке основе;
- 4) развој и унапређење производње и промета производа, извођења радова, односно вршења услуга кроз развој међународно усклађених стандарда ради ефикасног коришћења рада, материјала и енергије;
- 5) унапређење међународне трговине спречавањем или отклањањем непотребних техничких препрека.

Активности на припреми и доношењу српских стандарда одвијају се у оквиру рада комисија из различитих области.

Предмет рада Комисије за стандарде и сродна документа KS B028-2, *Горива нафтног порекла* (у даљем тексту: Комисија), јесте стандардизација у области нафте, нафтних производа и течних горива која нису на бази нафте, са аспекта терминологије, њихове класификације, спецификације, метода узимања узорака, мерења, анализа и испитивања.

Комисија за стандарде прати рад Техничког комитета CEN/TC 19, Gaseous and liquid fuels, lubricants and related products of petroleum, synthetic and biological origin (*Гасовита и течна горива, мазива и сродни производи од нафте, синтетичког или биолошког порекла*), Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Техничког комитета ISO/TC 28, Petroleum products and lubricants (*Нафтни производи и мазива*), Међународног комитета за стандардизацију (ISO).

---

¹ При преводу на енглески језик треба користити израз „BUSINESS PLAN”.

Комисија KS B028-4/2 основана је још крајем педесетих година прошлог века и у периоду развоја и јачања нафтне индустрије пружала је техничку подршку објављивањем стандарда на српском језику, који су највећим делом настали преузимањем међународних стандарда ISO. Велики број ових стандарда настао је и преузимањем националних стандарда других земаља (нпр. DIN стандарди) или гранских стандарда као што су API (Амерички институт за нафту), ASTM (Америчко удружење за испитивање и материјале) и SAE (Удружење инжењера аутомобилске индустрије САД). Ова комисија је континуирано радила до 2006. године, откад је мировала све до иновирања састава у 2009. години. Тада је иновирани састав комисије и донет дугорочни план рада којим су преузети сви преостали европски стандарди из области горива нафтног порекла. Велики број преузетих европских стандарда усвојен је методом проглашавања на енглеском језику, док су стара издања преузетих међународних и европских стандарда ревидирана и остала су на српском језику. На основу члана 49, став 1, тачка 14) Статута Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 06/2011), а у вези са одлуком Стручног савета за опште области стандардизације бр. 1389/37-20-02/2012 од 3. маја 2012. године, директор Института за стандардизацију Србије донео је ново решење о образовању Комисије за стандарде и сродне документе KS B028-2, *Горива нафтног порекла*.

Комисија KS B028-2 образована је ради:

- доношења, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената у наведеној области рада, у складу са Интерним правилима и упутствима Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт);
- обезбеђивања усаглашености српских стандарда и сродних докумената са европским и међународним стандардима у наведеној области рада;
- учествовања у изради и преиспитивању стандарда и сродних докумената које доносе европске и међународне организације за стандардизацију у наведеној области рада;
- других послова које предложи надлежни стручни савет.

Комисија KS B028-2 има задатак да доноси потребне одлуке и обавља послове у вези са преузимањем свих европских стандарда и сродних докумената из надлежности Техничког комитета CEN/TC 19, Европског комитета за стандардизацију (CEN).

У случају оправдане потребе, за предмете стандардизације из области рада Комисије за стандарде за које не постоје европски стандарди и сродни документи и за које не предстоји њихово доношење, Комисија за стандарде може да донесе одлуку о преузимању међународних стандарда и сродних докумената, а уколико ни они не постоје и не предстоји њихово доношење, може да донесе одлуку о преузимању националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и о доношењу изворних српских стандарда и сродних докумената.

1 Пословно окружење

1.1 Опште

Хармонизацијом српских стандарда са европским и међународним стандардима остварују се предуслови за усаглашен технички приступ развоју и даљем унапређењу производње, као и за постизање бољег квалитета производа и њиховог промета. Стандардизација производа и услуга, метода утврђивања усаглашености квалитета и смањења штетних утицаја на животну средину утиче

на побољшање аспекта безбедности, као и на елиминисање баријера за комерцијалну трговину на међународном тржишту. За доношење хармонизованих националних стандарда заинтересовани су сви, од државних и образовних институција, привредних субјеката до појединаца. Хармонизацијом стандарда омогућава се ефикаснија либерализација тржишта и побољшавају услови за повећање конкурентности на тржишту, као и спречавање монопола.

Најважнији економски, технички, законодавни, правни, политички и друштвени индикатори који описују пословно окружење у индустријском сектору, за производе, материјале и друге посебне области стандардизације, који су у вези са предметом рада ове комисије и који могу имати значајан утицај на процес доношења стандарда обрађени су детаљније у даљем тексту.

Нафтни производи углавном представљају робу којом се тргује у великим количинама на светском нивоу. На основу садашњих и предвиђених трендова у пословима трговине дериватима нафте, очекује се да посао и даље буде у стању непрестане промене, са све већим нагласком на квалитет производа и еколошке аспекте, као и на тежњу ка смањењу трошкова. Предвиђа се и унапређивање пословања на пољима безбедности, животне средине и здравља, ослањање предузећа на добављаче за посебне производе, као и строже спецификације производа због промена у технологији. Ове промене ће утицати како на произвођаче тако и на крајње кориснике/потрошаче. Сродни производи, полако проналазе свој пут до купаца и све је већи број заинтересованих за ове врсте горива.

Маркирање горива

Процес обележавања (маркирања) нафтних деривата у Србији који је почео у 2014. години обезбедиће да се на тржишту нађе само гориво прописаног квалитета. Обавезу обележавања горива имају произвођачи и увозници деривата нафте, а циљ је да се у старту маркирају укупне количине нафтних деривата произведене у Србији или из увоза. Поступак обележавања је такав да омогућава да се на терену у кратком периоду утврди да ли је било намешавања нелегалних компонената. Процес маркирања омогућава нафтним компанијама да повећају свој удео у делу тржишта који је досад био под утицајем нелегалних токова. Уредба о обележавању, односно маркирању деривата нафте, усвојена је 29. маја 2013. године. За маркирање се користе најсавременије нанотехнологије, а поступак подразумева убацивање у гориво посебних хемијских елемената који не утичу на његов квалитет, али омогућавају да се утврди да ли гориво потиче из легалног промета. Поред повећања буџетских прихода, директне користи од обележавања горива имаће и власници аутомобила, јер ће се у продаји налазити искључиво гориво прописаног квалитета.

Мониторинг горива

У циљу приближавања лидерима на тржишту нафтних деривата, Србију у наредном периоду очекује и промоција система за мониторинг квалитета горива. Мониторинг подразумева контролу квалитета узимањем узорака са бензинских станица које се бирају методом случајног избора. На тај начин потрошачима ће се неминовно испоручивати квалитетније гориво, а снабдевачи који не прате прописане стандарде, осим високим новчаним казнама биће санкционисани и затварањем продајних места. Препорука земаља ЕУ подразумева и активно учешће средстава јавног информисања, који ће потрошаче правовремено информисати о бензинским станицама које послују испод законом дефинисаних стандарда.

При трговини, руковању и примени горива нафтног порекла, као и на пољима заштите здравља, безбедности и заштите околине (HSE²⁾ аспекти), често уз подршку регулаторних мера, стандарди играју све важнију улогу. Побољшање квалитета и управљање квалитетом производа захтева нове стандарде и унапређење већ постојећих стандарда, посебно у односу на следљивост резултата испитивања и поновљивост и репродуктивност методе испитивања.

У Европи су политички и правни индикатори за стандардизацију начина производње и метода испитивања горива нафтног порекла установљени Европском директивом 98/70/ЕС (European Directive 98/70/ЕС) и њеном изменом из 2003. године (Amendment 2003/17/ЕС), Европског парламента и Савета, који се односе на квалитет бензина и дизел-горива и измене директиве Савета 93/12/ЕЕС (Council Directive 93/12/ЕЕС, ЕС Comon Position 2002/37).

Важећу законску регулативу у Републици Србији, везану за област горива нафтног порекла, представљају:

- Правилник о техничким и другим захтевима за течна горива нафтног порекла („Сл. Гласник РС”, бр. 123/2012, 63/2013 и 75/2013);
- Правилник о техничким и другим захтевима за течни нафтни гас („Сл. Гласник РС”, бр. 97/2010 и 123/2012 и 63/2013);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Сл. Гласник РС”, бр. 88/11);
- Уредба о обележавању (маркирању) деривата нафте („Сл. Гласник РС”, бр. 46/2013);
- Закон о енергетици („Сл. Гласник РС”, бр. 57/2011, 80/2011 – испр. 93/2012 и 124/2012);
- Правилник о минималним техничким условима за обављање трговине нафтом и дериватима нафте („Сл. Гласник РС”, бр. 62/2011 и 68/2013);
- Правилник о смештају и држању уља за ложење („Сл. Гласник РС”, број 45/67);
- Правилник о техничким и другим захтевима за течна горива биопорекла ("Сл. гласник РС", бр. 23/2006)

1.2 Квантитативни показатељи пословног окружења

Доступност међународних и/или европских стандарда значи да произвођачи у свим земљама света користе исте методе које дају упоредиве резултате. Ако производи испуњавају прихваћене међународне и/или европске стандарде, онда постоји могућност да се потреба за испитивањима смањи, што умањује специфичне трошкове набавке. Стандардизација нафтних производа је од суштинске важности и повремено захтева примену одређених уредби. Употреба стандарда смањује трошкове и рафинеријама и трговцима и омогућава унификацију свих производа.

Нафтна индустрија у Европи је једна од водећих индустрија на тржишту, и најчешће су то велике мултинационалне компаније. Одмах после нафтне индустрије следи аутомобилска индустрија и индустрија мотора. На пример, број путничких аутомобила на 1 000 испитаника у Европској унији порастао је са 184 у 1970. години на 479 у 2000. години. Ове две индустријске гране међусобно су врло зависне и стога се заједно и развијају.

У складу са законом, лиценциране енергетске делатности из области нафтног сектора су:

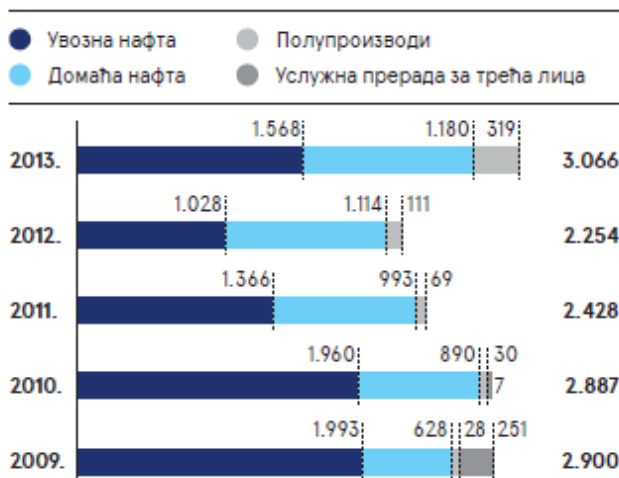
²⁾ HSE-aspects – Health, Safety, Environment aspects (Аспекти заштите здравља, безбедности и заштите околине).

- производња деривата нафте;
- транспорт нафте нафтоводима;
- транспорт деривата нафте продуктоводима;
- трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом;
- трговина моторним и другим горивима на станицама за снабдевање возила;
- складиштење нафте, деривата нафте, биогорива и компримованог природног гаса и
- производња биогорива.

За производњу деривата нафте, односно рафинеријску прераду, у Србији су лиценцирани само НИС а.д. и Стандард гас д.о.о. Транспорт нафте нафтоводима обавља ЈП Транснафта. У Србији нема изграђене инфраструктуре за јавно обављање транспорта деривата нафте продуктоводима, ван компанија који овај транспорт користе за своје потребе.

Доминантни учесник на српском тржишту нафте и нафтних деривата је компанија НИС а.д., која се бави истраживањем, производњом, прерадом и продајом нафте, нафтних деривата и природног гаса. Компанија НИС а.д. је од 2010. године на берзи, а њени власници су руска компанија „Гаспромнефт” око 56 %, Република Србија око 30 %, док је око 12 % у власништву великог броја малих акционара, а 2 % су остали. У 2012. години, НИС а.д. је обезбедио око 74 % укупних потреба српског тржишта за дериватима нафте и поседује највећу малопродајну мрежу, која покрива око 25 % тржишта. У сектору малопродаје моторних и других горива значајнији удео имају и Лукоил, ОМВ, МОЛ Србија, ЕКО-Србија, Петрол, а затим и Еурогаз, Еуропетрол, , Кнез Петрол, Петробарт-АВИА и други.

Производњу, увоз и прераду сирове нафте у Србији обавља искључиво НИС – Гаспромнефт, док течни нафтни гас производи и Стандард гас у постројењу у Оцацима. Укупна потрошња сирове нафте и полупроизвода у 2013. години у Србији је била око 2,8 милиона тона. Производњом сирове нафте бави се предузеће НИС Нафтагас (зависно предузеће НИС – Гаспромнефт), и то у Србији и у Анголи. У нашој земљи је 2013. године произведено око 1,2 милиона тона (49,5 %), у Анголи око 50 хиљада тона, а око 1,6 милиона тона (42 %) обезбеђено је из увоза, претежно из Русије (нафта типа Урал). Прерада сирове нафте обавља се у Рафинерији нафте у Панчеву. На слици 1 графички је представљена количина увозне нафте, као и количина нафте произведена у Србији.

Слика 1 – Графички приказ количине увозне нафте и нафте произведене у Србији (Извор: НИС а.д.)

Рафинеријска прерада сирове нафте од 2009. до 2012. године бележи константни пад (за 32,1 %), а паралелно расте домаћа производња (за 80 %) и опада увоз сирове нафте (за 57,8 %). Удео домаће сирове нафте у укупној рафинеријској преради је 2009. године био 24 %, а 2013. око 58 %. У односу на 2012. годину, у 2013. је рафинеријска прерада порасла за око 40 %, производња домаће нафте за 3,4 %, а увоз сирове нафте за 57 %. То је последица тога што је у 2013. години дошло до повећања обима прераде и раст производње деривата нафте за око 40 % у односу на 2012. годину. Крајем 2012. године модернизована су прерађивачка постројења Рафинерије нафте у Панчеву (постројење лаког хидрокрекинга и хидрообrade), након чега је НИС у потпуности прешао на производњу моторних горива стандарда евро 5.

У структури производње деривата нафте производња дизела чини 38 %, затим моторних бензина 14 %, уља за ложење 13 %, течног нафтног гаса (ТНГ) 5 %, примарног бензина 15 % и осталих деривата 15 %. У односу на претходну годину, у структури производње деривата нафте повећано је учешће дизела за 77 %, примарног бензина за 239 %, бензина за 7 %, ТНГ-а за 20 % и осталих деривата за 9 %, а у истом периоду бележи се пад уља за ложење за 2 % и осталих деривата. Деривати нафте, као крајњи производи, осим из рафинеријске прераде (2,87 милиона тона), обезбеђују се и из увоза. У 2013. години увезено је око 0,89 милиона тона деривата (око 37 % мање него у 2012. години), претежно еводизел (SRPS EN 590) и ТНГ, као и мање количине безоловног моторног бензина. У 2013. извезено је око 0,54 милиона тона деривата. У периоду 2005–2013. године дошло је до раста потрошње ТНГ-а за више од 20 %, као и до укупног пада потрошње моторних бензина од око 5 %. Тржиште нафте и деривата нафте у Србији су 2013. године карактерисале промене у квалитету моторних горива која се могу стављати у промет. Од 1. јула 2013. године није више било дозвољено стављање у промет бензина премијум БМБ 95 и дизела Д2. Истовремено је уведено нови квалитет за гориво које је намењено искључиво за погон трактора, радних машина, војних возила (у складу са прописом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима) и железничких возила, као и пловила са дизел-мотором (*off-road, non-road, off-highway diesel fuel*).

Захтеви по питању квалитета деривата нафте који се налазе у промету, као и начин оцењивања усаглашености квалитета деривата са прописаним, дефинисани су Правилником о техничким и другим захтевима за течна горива нафтног порекла, односно Правилником о техничким и другим захтевима за течни нафтни гас (Сл. гласник РС бр. 97/10, 123/12, 63/13). Овим правилницима је утврђен и начин обележавања инсталација које се користе за промет нафтних деривата³⁾.

Пад привредних активности и растућа стопа незапослености (приближно 27 %) јесу два најзначајнија фактора која утичу на мању потрошњу моторних горива. Додатни негативни утицај на потрошњу моторних горива имало је и повећање ПДВ-а и акцизе на дизел и ТНГ. На основу остварених резултата, Србија се налази у веома неповољном конкурентском положају јер је, према већини показатеља, испод просека земаља Југоисточне Европе, а то значи да је далеко од просека земаља чланица Европске уније. Без модернизације производних капацитета, уз константно улагање у образовање и унапређење стручности радника, Србија не може да побољша ефикасност ни у другим привредним сферама, нити може достићи виши степен развијености. Дугорочно посматрано, људски капитал и технологија јесу два кључна фактора која детерминишу одрживи економски раст и конкурентни положај једне отворене тржишне привреде.

2 Очекиване користи од рада Комисије

Основне користи које се очекују од рада Комисије KS B028-2 јесу:

- Доношење националних стандарда за методе испитивања, који су идентични са европским и/или међународним стандардима, а чиме се обезбеђује ефикасан алат за проверу испуњености услова утврђених у законима и/или прописима донетим на међународном, регионалном или националном нивоу;
- Применом националних стандарда за методе испитивања, који су усаглашени са европским и/или међународним стандардима обезбеђује се упоредивост резултата испитивања и њихово признавање;
- Пружање подршке надлежним министарствима у текућим активностима на усклађивању домаћих прописа са прописима Европске уније, обезбеђивањем националних стандарда усаглашених са европским и/или међународним стандардима;
- Очекује се смањење трошкова применом стандарда;
- Заштита потрошача;
- Уклањање препрека трговини горивима;
- Представљање и заступање националних интереса у поступку доношења међународних и европских стандарда.

3 Учешће у раду Комисије

Све заинтересоване стране у Републици Србији позване су да узму учешће у раду Комисије KS B028-2 како би у њој непосредно и равноправно били заступљени интереси и потребе свих заинтересованих страна.

---

³⁾ Извор: Извештај о раду Агенције за енергетику Републике Србије за 2012. годину.

Заинтересоване стране за тржиште горива нафтног порекла јесу, пре свега, следеће:

- Нафтна индустрија и дистрибутери;
- Купци/корисници горива;
- Индустрија која се односи на различите области примене нафтних деривата, на пример, аутомобилска индустрија и индустрија мотора;
- Органи државне и локалне управе, као што је Министарство надлежно за послове енергетике;
- Лабораторије;
- Научне установе (факултети, институти).

Уз све веће интересовање за тзв. алтернативна или напредна моторна горива, нове заинтересоване стране на тржишту су: произвођачи биоетанола и биодизела (FAME⁴), произвођачи горива водоника, произвођачи МТВЕ (methyl tert-butylether – метил-терцбутилтар)/ЕТВЕ (ethyl tert-butylether – етил-терцбутилтар), фабрике биогорива, прометници компримованог природног гаса, произвођачи машина за прераду нафте и инвеститори.

4 Циљеви и стратегије за остваривање циљева

4.1 Утврђени циљеви Комисије

Комисија KS B028-2 има следеће циљеве:

- Доношење националних стандарда и сродних докумената из области рада Комисије KS B028-2 преузимањем ажурних издања одговарајућих европских и/или међународних стандарда и сродних докумената, при чему је преузимање хармонизованих европских стандарда приоритетни задатак;
- Повећање броја националних стандарда из области рада Комисије KS B028-2, који настају преузимањем европских и/или међународних стандарда методом преводјења на српски језик, или бар одржавање постојећег броја националних стандарда на српском језику;
- Побољшавање и осавремењивање постојећих изворних националних стандарда узимајући у обзир Интерна правила стандардизације⁵, одговарајуће међународне споразуме, националну регулативу, као и постојеће потребе заинтересованих страна;
- Проширење састава Комисије KS B028-2 укључивањем представника организација потрошача и других заинтересованих страна;
- Активније учешће Комисије KS B028-2 у раду релевантних европских и/или међународних техничких комитета;
- Промовисање примене српских стандарда и сродних докумената из области рада Комисије KS B028-2.

⁴) FAME – fatty acid methyl ester (МЕМК – метилестри масних киселина).

⁵) *Интерна правила стандардизације – Део 1: Доношење, објављивање, одржавање, преиспитивање и повлачење српских стандарда и сродних докумената* (ИПС 1:2014);

Интерна правила стандардизације – Део 2: Образовање и рад комисија за стандарде (ИПС 2:2014).

4.2 Стратегије за остваривање циљева Комисије

Стратегије Комисије KS B028-2 за постизање дефинисаних циљева јесу:

- Праћење рада релевантних техничких комитета (CEN/TC 19 и ISO/TC 28) и адекватно планирање преузимања европских и/или међународних стандарда;
- Ревидирање текстова повучених националних стандарда објављених на српском језику у складу са новим издањима европских или међународних стандарда да би се одржао или повећао број објављених националних стандарда насталих преузимањем европских и/или међународних стандарда на српском језику;
- Редовно преиспитивање изворних националних стандарда и адекватно планирање договорених ревизија, измена и исправки тих стандарда;
- Периодично преиспитивање састава Комисије KS B028-2 да би се проверила равномерна заступљеност свих потенцијално заинтересованих страна у њој;
- Обука чланова Комисије KS B028-2 у вези са учешћем у раду релевантних европских и/или међународних техничких комитета;
- Обука чланова Комисије KS B028-2 за упознавање са ревидираним интерним правилима Института;
- Сарадња са другим комисијама Института према потребама појединих пројеката/стандарда. Досад је реализована успешна сарадња са комисијама: KS B028-1, *Мазива и сродни производи*, и KS B336, *Битумен и битуменска везива*.

4.3 Аспекти заштите животне средине

Пошто број аутомобила расте, долази се до закључка да је предузимање еколошких мера у Европи врло корисно и значајно: производе се возила која троше мање горива, затим мање дизел-горива се користи за грејање, емисија штетних гасова се смањује на најмању могућу меру и на тржиште долазе алтернативни енергенти. Примена закона о рационалној употреби један је од корака којима се могу знатно смањити сви утицаји који су штетни за животну средину.

Закон о рационалној употреби дефинише обавезе у неколико области:

- Утврђивање програма и планова рационалне употребе енергије обвезника система енергетског менаџмента;
- Енергетски менаџмент;
- Означавање нивоа енергетске ефикасности и успостављање минималних стандарда енергетске ефикасности уређаја, опреме и зграда у производњи, преноса и дистрибуције електричне и топлотне енергије, као и природног гаса;
- Образовање фонда за енергетску ефикасност;
- Утврђивање могућности увођења економских и финансијских подстицаја за реализацију пројеката ефикасније употребе енергије, у области пореских, царинских и других прописа.

Потенцијални ризици у областима прерађивачке индустрије, при преради нафте и производњи деривата нафте, јесу: ризик од пожара, ризик од цурења течног горива, емисије испарљивих органских једињења, настајање различитих врста отпада, изливање уља у воде и други. Основне мере заштите подразумевале би предвиђање техничких и технолошких решења којима би се обезбедило да емисија у ваздух задовољава прописе ГВЕ (граничне вредности емисије), затим

предвиђање складишта за опасан отпад у складу са законом, мере заштите од могућих акцидентата (пожар, цурење хемикалија, итд.) и друге.

5 Фактори који могу утицати на испуњење и имплементацију програма рада

Фактори који могу утицати на испуњење и имплементацију програма рада јесу:

- Недовољно придавање значаја раду чланова Комисије за стандарде и њихова оптерећеност текућим пословима у матичним организацијама које су их делегирале, што може довести до недовољног учешћа чланова Комисије на седницама;
- Неблаговремено достављање иницијалних превода европских и/или међународних стандарда чије је преузимање планирано или планираних иницијалних текстова изворних српских стандарда;
- Недостатак основних ресурса за извођење потребних обука за чланове Комисије Института;
- Недостатак финансијских средстава онемогућава обезбеђивање одговарајућих превода и упућује на преузимање стандарда методом проглашавања, што умањује кредибилитет ових стандарда у пословном окружењу.

6 План активности

Активности комисије KS B028-2 у наредних пет година ускладити према годишњим плановима рада и према следећем:

- Покренути ревизију изворних стандарда (одредити датуме преиспитивања) за 2014. годину и, ако је потребно, почети ревизију или извршити потребне модификације када се промени технологија прераде нафте и производња деривата нафте;
- Покренути усвајање стандарда на српском језику већ усвојених српских стандарда методом проглашавања или прештампавања, као и пратити рад техничких комитета CEN/TC 19 и ISO/TC 28;
- Наставити са усвајањем стандарда на српском језику према потребама заинтересованих страна, као и са преиспитивањем стандарда за релевантне претходне године и, ако је потребно, почети ревизију или извршити потребне модификације када се промени технологија прераде нафте и производња деривата нафте;
- Пратити рад Техничког комитета D02, Petroleum products (*Нафтни производи*), међународне организације ASTM (American Society for Testing and Materials) и, по потреби, преузимати стандарде који не постоје у европској (CEN) или међународној (ISO) организацији за стандардизацију.

7 Корисни линкови за све наведене активности

Ради информисања постојећих или будућих чланова Комисије препоручује се коришћење следећих линкова:

[ИСС/KS B028-2](#)

[CEN/TC 19](#)

[ISO/TC 28](#)